

**บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง
อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่**

**THE ROLE OF LOCAL POLITICIANS TOWARDS COMMUNITY DEVELOPMENT IN
WANG THONG SUB-DISTRICT, MUANG PHRAE DISTRICT, PHRAE PROVINCE**

อารยา ยอดโหวท, Araya yodowat, Phrakru

พระครูโสภณกิตติบัณฑิต Soponkittibundit

สายันท์ อินนุนใจ Sayan Innunjai

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

ming_araya@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักภวนา 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ 3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมวิธี ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากการแจกแบบสอบถาม จำนวน 384 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผลการวิจัยพบว่า

การวิจัยแบบผสมวิธี ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

2) หลักภาวนา 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($r = .894^{**}$)

3) ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า ยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกกฎระเบียบการดูแลรักษาความสงบภายในชุมชน ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในชุมชน ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรลงพื้นที่สำรวจปัญหาของชุมชน ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ประชาชนควรเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการออกกฎระเบียบ และรณรงค์ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในชุมชน

คำสำคัญ: บทบาท ; นักการเมืองท้องถิ่น ; การพัฒนาชุมชน

Abstract

The objectives of this article were as follows: to study the level of political (1) To study the level of roles of local politicians in community development, Wang Thong Subdistrict, Mueang District, Phrae Province (2) To study the relationship between the 4 principles of Bhavana of local politicians in community development, Wang Thong Subdistrict, Mueang District, Phrae Province (3) to study problems and obstacles and recommendations on the role of local politicians in community development in Wang Thong Sub-district, Muang District, Phrae Province. This research is a Mixed methods research, including quantitative research using exploratory research methods from the questionnaire distribution with 384 people. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, and standard deviation and the Pearson correlation coefficient and qualitative research using in-depth interview with key Informants 9 people, analyze key informant interviews by using content analysis techniques for context. The research results were found as follows;

1) The overall level of roles of local politicians towards community development in Wang Thong Sub-district, Mueang Phrae District, Phrae Province, in all 4 aspects, overall were at a high level ($\bar{X} = 3.61$)

2) Principles of Phawana 4 and the role of local politicians in community development in Wang Thong Sub-district, Mueang Phrae District, Phrae Province overall, had a very high positive correlation ($r = .894^{**}$).

3) Problems and obstacles related to the role of local politicians in community development in Wang Thong Sub-district, Mueang Phrae District, Phrae Province found that there was still a lack of participation of the people in issuing rules and regulations to maintain peace within the community. Lack of budget support in organizing activities to improve people's quality of life within the community. provide budget support People should attend meetings about issuing regulations. and campaigning to instill morals and ethics among youth in the community

Keywords: role ; local politicians ; community development

บทนำ

ความสำคัญของบทบาทนักการเมืองที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ ในประเทศนี้มีระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นมักจะให้ความสำคัญกับการปกครองตนเอง (Self Government) หรือการปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government) เป็นอย่างมากเพราะยิ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีความเข้มแข็งมากเพียงใด ก็จะเป็นฐานสนับสนุนการปกครองในระดับชาติได้มากเท่านั้น แต่ในกรณีอย่างประเทศไทย ตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พุทธศักราช 2475 จนก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หรือรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ยังมีเคยได้มีการ เน้นความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยการบัญญัติให้มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและถ่ายโอนภารกิจส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นในรูปแบบของการปกครองตนเองโดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นภาคประชาชนอย่างแท้จริง บทบาทผู้นำในการปกครองท้องถิ่นจึงยังเป็นบทบาทของกำนันและผู้ใหญ่บ้านที่เป็นตัวแทนจากภาครัฐ คอยรับคำสั่งจากส่วนกลางเพื่อให้มาเป็นหูเป็นตาคอยสอดส่องดูแลทุกข์สุขของประชาชน ดังนั้นความคาดหวังของประชาชนต่อผู้นำการเมืองท้องถิ่นในรูปแบบใหม่ที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของภาคประชาชนจึงยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในขณะนั้น (นรินทร์ เศรษฐบุตร, 2542 : 248)

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภา
ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 1)
มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66) 2) ภายใต้
บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ดังต่อไปนี้ (มาตรา 67) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ
ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็ก
เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ค้ำครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่น
ตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากร ให้ตามความจำเป็นและสมควร
(อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล, 2546) การบริหารจัดการของเทศบาล และตำบลวังธง
ซึ่งบริหารจัดการโดยนักการเมืองท้องถิ่นที่ประกอบด้วย คณะผู้บริหารเทศบาล ประธานสภา เทศบาล
และรองประธานสภาเทศบาล และสมาชิกสภาเทศบาล ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง บทบาท
ของนักการเมืองท้องถิ่นในการบริหารจัดการในเขตตำบลวังธง จังหวัดแพร่ และเป็นประโยชน์ต่อคณะ
ผู้บริหารเทศบาล ประธานสภาเทศบาลและรองประธาน สภาเทศบาล และสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบล บทบาทบริหารจัดการให้ตรงตาม ความต้องการ ความคาดหวังของประชาชนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพเกิดผลดีต่อการพัฒนาบทบาทของ นักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน
ต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลวังธง แต่เดิมมา สภาพพื้นที่ของตำบลวังธงเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์
มีต้นไม้นานาพันธุ์ขึ้นปกคลุมโดยทั่วไป บรรดาต้นไม้ใหญ่ๆ เหล่านั้น มีต้นไม้เจ้าป่าต้นหนึ่งคือ ต้นผึ้ง
หรือต้นธง มีลำต้นสูงใหญ่ประมาณ 8 คนโอบ ยืนต้นสง่าอยู่บนชายฝั่งน้ำยมติดกับวังน้ำยมที่กว้างลึก
ชาวบ้านจึงเรียกวังน้ำนี้ว่า "วังธง" กลุ่มคนที่เข้าไปตั้งถิ่นฐานกลุ่มแรก เป็นกลุ่มคนที่มาจากในเวียง นำ
โดย พ่ออินตะ เป็นชาวบ้านเซตวัน อพยพรวมกันมา 4 ครอบครัว และชาวบ้านหัวข่วงอีก 4 ครอบครัว
เข้ามาบุกเบิกตั้งบ้านเรือนประมาณ พ.ศ. 2445 ประชาชนเรียกชื่อหมู่บ้านตั้งใหม่นี้ว่า บ้านเวียงตั้ง
เป็นหมู่บ้านที่ชาวในเวียงมาตั้งถิ่นฐานในอดีต ซึ่งบ้านเวียงตั้งเป็นชื่อหมู่บ้านหนึ่ง ที่อยู่ในตำบลวังธง
ปัญหาและความต้องการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังธง มีปัญหาหลายประการ
ได้แก่ ปัญหาความต้องการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะเพื่อเพิ่มแสงสว่าง ปัญหาความต้องการสร้างถนน

พร้อมร่างระบายนํ้า ปัญหาความต้องการนํ้าในการทำเกษตร ปัญหาความต้องการถนนเข้าพื้นที่
การเกษตร ปัญหาความต้องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาการความต้องการถนนลงสู่นํ้ายม
ปัญหาความต้องการสร้างอาคารอเนกประสงค์ ปัญหาความต้องการการบริหารจัดการที่สาธารณะใน
การใช้ประโยชน์ร่วมกัน ปัญหาความต้องการการพัฒนาคุณภาพชีวิต ปัญหาความต้องการป้าย
สัญลักษณ์ต่าง ๆ ตามถนนสายหลัก (คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา องค์การ
บริหารส่วนตำบลวังธง, 2564, ออนไลน์)

ดังนั้น จากความสำคัญบทบาทและนักการเมืองท้องถิ่นที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชน และ
ความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของนักการเมือง
ท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เพื่อทราบถึงบทบาทของ
นักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชนตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ อย่างไร สามารถ
จะตอบสนองตามต้องการของชุมชน ได้มากน้อยเพียงใด เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.เพื่อศึกษาระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
- 2.เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
- 3.เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) กล่าวคือ โดย
การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จาก
แบบสอบถาม (Questionnaire) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวม จำนวน 384 ชุด เข้าโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาตอบระดับ บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักภวนา 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อ การพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทำการวิเคราะห์ด้วยการหาค่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
3. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 9 รูป/คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

ผลการวิจัย

- 1.ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.63) ได้แก่ ด้านโครงสร้าง พื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้ทราบว่า บทบาทของผู้นำ ท้องถิ่นมีผลต่อการพัฒนาชุมชนตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักภวนา 4 มีความสัมพันธ์บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อ การพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยมีความสัมพันธ์ค่อนข้างน้อย ($r = .894^{**}$) จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า หลักภวนา 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มี ต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01
3. ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวัง ธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า (1) ยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เข้ามาดูแลรักษา สาธารณประโยชน์ส่วนร่วมภายในชุมชน และการซ่อมบำรุงดูแลยังไม่ทั่วถึงทั้งชุมชน (2) ขาดการ สนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในชุมชน (3) ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบในการดูแลรักษาความสงบภายในชุมชน และยัง

ขาดอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ (4) ยังขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เยาวชนมี
คุณธรรมจริยธรรม และยังขาดกิจกรรมการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง
อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า (1) ลงพื้นที่สำรวจปัญหาของชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข และ
รณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาชุมชนด้วยตนเอง (2) ประสานหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณจัดกิจกรรม และศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการ
พัฒนาคุณภาพชีวิต (3) เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการออกกฎระเบียบการดูแล
รักษาความปลอดภัยภายในชุมชน และจัดหางบประมาณมาจัดซื้ออุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่
(4) จัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในชุมชน และให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง
แพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.61, S.D. = 0.63) ได้แก่ ด้าน
โครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบ
เรียบร้อย ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้ทราบว่า
บทบาทของผู้นำท้องถิ่นมีผลต่อการพัฒนาชุมชนตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับ
มากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการ
พัฒนาเทศบาลตำบลนาหวาด อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความ
คิดเห็นต่อบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลนาหวาด อำเภอธาตุพนม
จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.50, S.D. = 0.31) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดย
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X}$ = 3.80, S.D. = 0.50) อยู่ใน
ระดับมาก รองลงมา ด้านการศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบ
เรียบร้อย ($\bar{X}$ = 3.29, S.D. = 0.40) อยู่ในระดับปานกลาง และด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ($\bar{X}$ = 3.23,
S.D. = 0.36) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ (พระศกลวัฒน์ จิตตปญโญ (วงวิวงษ์), 2563 : 96)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักภาวนา 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($R = .894^{**}$) ส่งผลให้นักการเมืองท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอภาศี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอภาศี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าการปฏิบัติตนตามหลักพรหมวิหารธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านทักษะ อยู่ในระดับสูง ($r = .822^{**}$) การปฏิบัติตนตามหลักพรหมวิหารธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับสูง ($r = .833^{**}$) การปฏิบัติตนตามหลักพรหมวิหารธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านทางสังคม อยู่ในระดับสูง ($r = .781^{**}$) การปฏิบัติตนตามหลักพรหมวิหารธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยภาพรวม อยู่ในระดับสูง ($r = .867^{**}$) (สุรกิจ สุวรรณแกม, 2561 : 84) รวมถึงสอดคล้องกับการวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลห้วยร่วม อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร” ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงพุทธกับภาวะผู้นำของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตำบลห้วยร่วม อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร พบว่าในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .569^{**}$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงลบและเชิงบวกในระดับต่ำ-สูง (พระอธิการธนิศ ธรรมสาโร (รามโพ), 2563 : 15-26)

3. ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า (1) ยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เข้ามาดูแลรักษาสาธารณประโยชน์ส่วนร่วมภายในชุมชน และการซ่อมบำรุงดูแลยังไม่ทั่วถึงทั้งชุมชน (2) ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในชุมชน (3) ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบในการดูแลรักษาความสงบภายในชุมชน และยังขาดอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ (4) ยังขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้

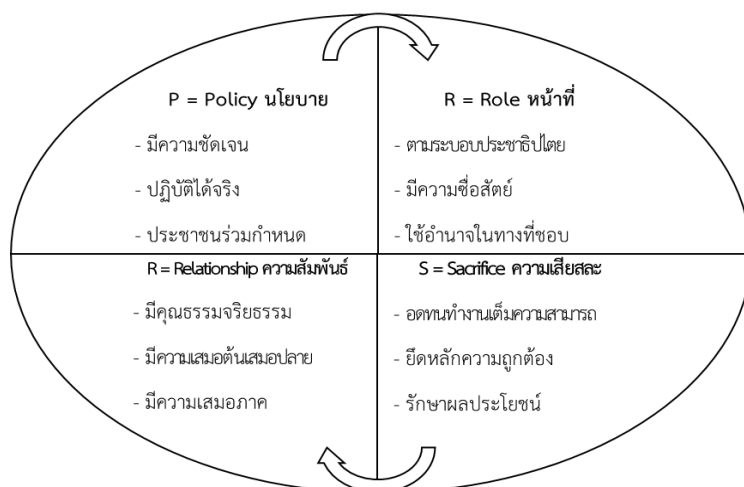
เยาวชนมีคุณธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลนาหนาด อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม” พบว่า ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลนาหนาด อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ได้แก่ ในพื้นที่บางส่วนยังไม่มีการซ่อมแซมถนน และไม่สะดวกในการเดินทางช่วงฤดูฝน ประชาชนไม่ได้รับส่งเสริมในการประกอบอาชีพ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และโทษจากยาเสพติดให้แก่เด็กและเยาวชนภายในชุมชนทุก ๆ เดือนอย่างสม่ำเสมอ และขาดการส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับชุมชน (พระศกลวัฒน์ จิตตปญโญ (วงวิวัช), 2563 : 74-75)

ข้อเสนอแนะ พบว่า (1) ลงพื้นที่สำรวจปัญหาของชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข และรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาชุมชนด้วยตนเอง (2) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรับการสนับสนุนงบประมาณมาจัดกิจกรรม และศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิต (3) เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการออกกฎระเบียบการดูแลรักษาความปลอดภัยภายในชุมชน และจัดหางบประมาณมาจัดซื้ออุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ (4) จัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในชุมชน และให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การบริหารงานเพื่อพัฒนาสังคมของเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะวิจัย มีดังนี้ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของเทศบาลนครหาดใหญ่ ต้องกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ ให้เป็นรูปธรรม สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้จริง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้มีส่วนร่วมกำหนดหรือจัดทำแผนงานและโครงการทุกระดับ โดยเฉพาะต้องร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบในโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครหาดใหญ่ ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นและด้านอื่น ๆ (พระสมุห์กิตติพงศ์ จิตสีโล (สุวรรณวงศ์), 2560 : ก)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การนำหลักภาวา 4 มาเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) ด้านกายภาวา (พัฒนากาย) 2) ด้านสัทภาวา (พัฒนาศีล) 3) จิตตภาวา (พัฒนาจิต) 4) ด้านปัญญาภาวา (พัฒนาปัญญา) มาบูรณาการกับบทบาทของ

นักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านส่งเสริม
 คุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านการศาสนา
 ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้จาก
 การวิจัยได้ PRSR : MODEL ดังนี้

จากแผนภาพสรุปได้ดังนี้

1. P = Policy นโยบาย นักการเมืองท้องถิ่นต้องนโยบายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีความ
 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนาชุมชน ยึดเอาผลประโยชน์ของส่วนร่วมเป็นหลัก และ
 นโยบายต้องกำหนดมาจากสถานการณ์ในปัจจุบันมาเป็นขอบเขตในการทำงานให้ทันต่อเหตุการณ์
 โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในการกำหนดนโยบายการพัฒนาชุมชน

2. R = Role หน้าที่ นักการเมืองท้องถิ่นที่ต้องยึดมั่นหลักการพัฒนาชุมชนตามระบอบ
 ประชาธิปไตย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของ
 ตนเอง ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ในการแสวงหาประโยชน์จากการพัฒนาชุมชนเพื่อตนเอง และเพื่อผู้อื่น
 หรือไม่ใช้อำนาจหน้าที่ไปกดขี่ข่มเหงผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

3. S = Sacrifice ความเสียสละ นักการเมืองปฏิบัติหน้าที่ด้วยกำลังกาย กำลังใจอย่างเต็ม
 ความสามารถ อดทนทำงานแม้มีปัญหาอุปสรรค ทำงานด้วยการยึดหลักความถูกต้องโปร่งใส และ
 สามารถตรวจสอบได้ ปฏิบัติหน้าที่การพัฒนาชุมชนให้อยู่ในกรอบของระเบียบข้อบังคับตามกฎหมาย
 โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก

4. R = Relationship ความสัมพันธ์ นักการเมืองท้องถิ่นมีคุณธรรมจริยธรรมในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน ให้ความช่วยเหลือเวลาประชาชนเกิดปัญหาต้องการคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างจริงใจ ปฏิบัติหน้าที่พัฒนาชุมชนด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย ให้ความเสมอภาคกับประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- (1) ผู้นำท้องถิ่นควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในชุมชน
- (2) ผู้นำท้องถิ่นควรจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นที่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน
- (3) ผู้นำท้องถิ่นควรประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อขอการสนับสนุนด้านงบประมาณ หรือวิทยากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อมาให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- (1) ผู้นำท้องถิ่นจัดการประชุมที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมด้วยเพื่อรับทราบปัญหา และความต้องการของประชาชน จัดกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง
- (2) ผู้นำท้องถิ่นควรจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโดยมีประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ ร่วมกันดำเนินงาน ตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานร่วมกัน
- (3) ผู้นำท้องถิ่นควรจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายในการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และสามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่มอาชีพ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- (1) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทในการสื่อสารของผู้นำท้องถิ่นในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของตำบลไทรย้อย อำเภอดงขั้ว จังหวัดแพร่
- (2) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงของตำบลไทรย้อย อำเภอดงขั้ว จังหวัดแพร่

(3) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างภาวะผู้นำของผู้หน้าที่ในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงของตำบลไทรย้อย อำเภอดงเจริญ จังหวัดแพร่

References

- คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลวังธง. (2564). รายงานผล
การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลวังธง ประจำปีงบประมาณ
2564. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.wungdong-phrae.go.th/> [7 มกราคม 2564].
- นรนิติ เศรษฐบุตร. (2542). แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง. เอกสารเผยแพร่ความรู้การปกครอง
ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย.
- พระศกลวัฒน์ จิตตปญโญ (วงวิวัช). (2563). บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาล
ตำบลนาหวาด อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสมุห์กิตติพงศ์ ฐิตสีโล (สุวรรณวงศ์). (2560). การบริหารงานเพื่อพัฒนาสังคมของเทศบาลนคร
หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสนมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระอธิการธนิศ ธรรมสาโร (รามโพ) พระเทพปริยัติเมธี และสมคิด พุ่มทุเรียน. (2563). ภาวะผู้นำเชิง
พุทธของก้านัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลห้วยร่วม อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร. วารสารวิจัยวิชาการ.
3 (2) 15 : 26.
- สุรกิจ สุวรรณแกม. (2561). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ
ภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย
: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล. (2546). ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
บริหารส่วนตำบล (พ.ศ. 2537) และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546.